

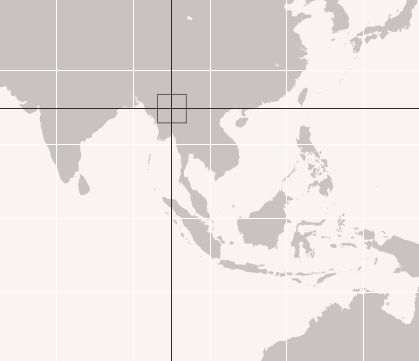
DESEMBER 2018

VAKTTÅRNET

FORKYNNER AV JEHOVAS RIKE

STUDIEARTIKLENE FOR
4. FEBRUAR TIL 3. MARS 2019

FORSIDEBILDE: MYANMAR

To søstre forkynner det gode budskap
på et marked i Taunggyi

FORKYNNERE
4296

BIBELSTUDIER
4329

TIL STEDE PÅ
MINNEHØYTIDEN (2017)
8659

INNHOLDSFORTEGNELSE

3 UKEN 4.–10. FEBRUAR «Vi ses i paradiset!»

Sanne kristne ser forventningsfullt fram til å leve i et paradis. Denne artikkelen viser hvorfor vi har et solid bibelsk grunnlag for dette håpet, og hvordan vi skal forstå det løftet Jesus ga om paradiset.

8 SPØRSMÅL FRA LESERNE

9 HUSKER DU?

10 UKEN 11.–17. FEBRUAR Ha respekt for «det som Gud har forent»

Denne artikkelen viser hva Bibelen sier om hvordan vi bør se på ekteskapet. Hvordan kan vi vise at vi ser på ekteskapet som noe verdifullt? Og hvordan kan vi følge det Bibelen sier om skilsmisse og separasjon?

15 LIVSHISTORIE «Jehova har vært god» mot oss

19 UKEN 18.–24. FEBRUAR Dere unge, Jehova ønsker at dere skal være lykkelige

24 UKEN 25. FEBRUAR TIL 3. MARS Dere unge, dere kan ha et godt liv

De unge står overfor mange store avgjørelser, for eksempel om hvilke mål de skal sette seg i livet. Folk i verden vil ofte anbefale høyere utdannelse og en karriere der man kan tjene mye penger. Men Jehova råder de unge til å sette ham på førsteplassen. Disse to artiklene viser at det er fornuftig å høre på Jehova.

29 «Den rettferdige skal glede seg på grunn av Jehova»

32 EMNEREGISTER – VAKTTÅRNET OG VÅKN OPP! 2018

Denne publikasjonen er ingen salgsartikkel. Den er utgitt som et ledd i et verdensomfattende bibelsk undervisningsarbeid som blir støttet av frivillige bidrag.

For å gi et bidrag kan du gå inn på www.jw.org.

VAKTTÅRNET
FORKYNNERE AV JEHOVAS RIKE

Hvis det ikke står noe annet, er bibelsitatene hentet fra *Ny verden-oversettelsen av Bibelen*.

The Watchtower (ISSN 0043-1087) Issue 15 December 2018
Vaktårnet (ISSN 0805-9268) utgis på norsk av Jehovas vitner.
Ansvarlig utgiver: Kåre Sæterhaug.
© 2018 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania.
Printed in Germany.
© Druck und Verlag: Wachturm Bibel- und Traktat-Gesellschaft, Selters/Ts., V. i. S. d. P. Manfred Steffensdorfer, Selters/Ts.

Desember 2018
Vol. 139, No. 15 NORWEGIAN

«Vi ses i paradiset!»

«Du skal være med meg i paradiset.» – LUK 23:43.

DET var en følelsesladet stemning. De lokale brødrene og søstrene på et stevne i Seoul i Sør-Korea flokket seg rundt de utenlandske delegatene for å ta avskjed med dem. Mange av dem vinket og ropte: «Vi ses i paradiset!» Hva slags paradiset tror du de tenkte på?

² Ordet «paradis» betyr forskjellige ting for forskjellige mennesker. Noen sier at et paradis bare hører fantasien til. Andre sier at et paradis er et hvilket som helst sted der de er lykkelige. En sultende mann som sitter ved et festbord, føler kanskje at han er i paradis. Da en kvinne på 1800-tallet besøkte en fjelldal i USA som var full av markblomster, utbrøt hun: «Å, for et paradis!» Siden da har stedet hatt navnet «Paradise», til tross for at det om vinteren faller mer enn 15 meter snø der. Hva forbinder du med ordet «paradis»? Håper du på et paradis?

³ Bibelen snakker både om et paradis som en gang eksisterte, og om et som hører framtiden til. Første gang vi leser om et paradis i Bibelen, er i den aller første boken. Ifølge den katolske bibeloversettelsen *Douay Version*, som er en engelsk oversettelse fra latin, står det i 1. Mosebok 2:8: «Herren Gud

SANGER: 145, 139

HVA SVARER DU?

Hva ved Guds løfte til Abraham peker i retning av et framtidig paradis?

Hva er det som tyder på at noen profetier i Jesajas bok skal få en større oppfyllelse i framtiden?

Hvordan vet vi at Jesus og forbryteren ikke kom til paradiset den dagen de døde?

- 1, 2. Hvilke forskjellige ting forbinder folk med ordet «paradis»?
3. Hvor i Bibelen blir et paradis beskrevet for første gang?

hadde plantet et *gledens paradis* fra begynnelsen av, hvor han anbrakte [Adam] som han hadde dannet.» (Uthevet av oss.) I den hebraiske teksten står det om Edens hage. «Eden» betyr «glede», og det var virkelig en glede å være i denne hagen. Menneskene der kunne glede seg over rikelig med mat, vakker natur og et godt samspill mellom dem og dyrene. – 1. Mos 1:29–31.

⁴ Det greske ordet *paradeisos* er en oversettelse av det hebraiske ordet for «hage». Et bibelsk oppslagsverk (M'Clintock og Strongs *Cyclopaedia*) sier om *paradeisos*: «En stor park, innhegnet mot skade, med sin naturlige skjønnhet intakt, med majestetiske trær, deriblant mange frukttrær, en park som ble vannet av klare elver, og der store flokker av antiloper eller sauer streifet rundt på elvebreddene – dette var det landskapet en gresk reisende forbandt med ordet *paradeisos*.» – Jevnfør 1. Mosebok 2:15, 16.

⁵ Gud satte Adam og Eva i et slikt paradis, men de ble ikke værende der. De var ulydige mot Gud, og derfor fikk de ikke lenger lov til å leve der. Paradiset gikk dermed tapt for dem og etterkommerne deres. (1. Mos 3:23, 24) Selv om det ikke lenger bodde mennesker i denne hagen, eksisterte den antagelig fram til vannflommen på Noahs tid.

⁶ Noen lurer kanskje på om det igjen vil bli et slikt paradis på jorden. Hvordan kan vi finne svaret? Hvis du håper at du og dine kjære skal få leve i et paradis, har du da et sikkert grunnlag for det håpet? Kan du forklare hvorfor vi kan være sikre på at faktisk hele jorden vil bli et paradis?

4. Hvorfor kan Edens hage omtales som et paradis?

5, 6. Hvorfor gikk paradiset tapt for Adam og Eva og etterkommerne deres, og hva lurer noen kanskje på?

HVORDAN VI KAN VITE AT JORDEN SKAL BLI ET PARADIS

⁷ Det logiske stedet å lete etter svar på spørsmål om paradiset er i den boken som er inspirert av Ham som skapte det opprinnelige paradiset. Tenk over noe Gud fortalte sin venn Abraham. Han sa at han skulle gjøre Abrahams etterkommere like tallrike «som sandkornene på havets strand». Og han ga Abraham dette betydningsfulle løftet: «Gjennom ditt avkom skal *alle jordens nasjoner* oppnå en velsignelse fordi du har hørt på meg.» (1. Mos 22:17, 18) Senere gjentok Jehova dette løftet overfor Abrahams sønn og sønnesønn. – **Les 1. Mosebok 26:4; 28:14.**

⁸ Det er ingenting i Bibelen som tyder på at Abraham trodde at mennesker ville få en endelig belønning i et paradis i himmelen. Så det er rimelig å trekke den konklusjon at da Gud sa at «*alle jordens nasjoner*» skulle bli velsignet, fikk dette Abraham til å tenke på velsignelser *på jorden*. Men er dette det eneste i Bibelen som peker i retning av et framtidig paradis på jorden?

⁹ David, en av Abrahams etterkommere, ble inspirert av Gud til å forutsi at en gang i framtiden «er de onde borte». (Sal 37:1, 2, 10) Men «de ydmyke skal arve jorden, og de skal føle dyp glede fordi det er stor fred». David forutsa også: «De rettferdige skal arve jorden, og *de skal bo på den for evig*.» (Sal 37:11, 29; 2. Sam 23:2) Hvilken virkning tror du disse forsikringene hadde på mennesker som ønsket å gjøre Guds vilje? Det ga dem et grunnlag for å vente at det en dag bare ville være rettferdige men-

7, 8. (a) Hvilket løfte ga Gud Abraham? (b) Hva kan Guds løfte ha fått Abraham til å tenke på?

9, 10. Hvilke senere løfter gir oss grunn til å vente at jorden skal bli et paradis?

nesker på jorden, og at den derfor ville bli et paradys som lignet på Edens hage.

¹⁰ Israelittene hevdet at de tjente Jehova, men i tidens løp vendte de fleste av dem ryggen til ham og den sanne tilbedelse. Gud tillot derfor at babylonerne beseiret hans folk, ødela landet deres og førte mange av dem i eksil. (2. Krøn 36: 15–21; Jer 4:22–27) Men Guds profeter forutsa at hans folk skulle få vende tilbake til sitt hjemland. Disse profetiene ble oppfylt da israelittene hadde vært i eksil i 70 år. Når vi nå skal se nærmere på noen av disse profetiene, så legg merke til hvordan de gir oss grunn til å vente at jorden i framtiden skal bli et paradys.

¹¹ **Les Jesaja 11:6–9.** Gjennom Jesaja forutsa Gud at når hans folk vendte tilbake til sitt hjemland, ville landet være fredelig. Ingen ville trenge å være redd for å bli angrepet av dyr eller av villdyrlignende mennesker. Både små og store ville være trygge. Får ikke dette deg til å tenke på de fredelige forholdene som eksisterte i Edens hage? (Jes 51:3) Jesajas profeti sa også at jorden – det vil si hele jorden, ikke bare Israel – skulle bli «fylt med kunnskapen om Jehova, slik vannet dekker havets bunn». Når vil dette skje?

¹² **Les Jesaja 35:5–10.** Jesaja understreket igjen at de som vendte tilbake fra eksil i Babylon, ikke ville bli truet av verken dyr eller mennesker. Og landet deres ville gi dem mer enn nok mat, noe som var mulig fordi det fantes rikelig med vann der, akkurat som i Edens hage. (1. Mos 2: 10–14; Jer 31:12) Ville profetien bare bli oppfylt denne ene gangen? Legg merke til

at profetien også sa at de blinde, de døve og de lamme skulle bli helbredet. Men Bibelen sier ikke noe om at de som vendte tilbake fra Babylon, ble mirakuløst helbredet. Dette tyder på at de bokstavelige helbredelsene hørte framtiden til, og at profetien derfor får mer enn én oppfyllelse.

¹³ **Les Jesaja 65:21–23.** Da jødene kom tilbake til sitt hjemland, kom de ikke til komfortable hus og heller ikke til dyrkede marker og vingårder. Men fordi Gud velsignet dem, ville ting forandre seg. For en glede det ville være for dem å bygge hus og bo i dem, dyrke jorden og høste gode avlinger!

¹⁴ Legg merke til en viktig detalj ved denne profetien. Den sier at det vil komme en tid da de som tjener Gud, «skal leve like lenge som et tre». Noen trær lever i tusener av år. Mennesker vil måtte ha god helse for å kunne leve så lenge. Hvis de i tillegg kunne leve under de forholdene som Jesaja forutsa, ville det være fantastisk – et paradys! Og denne profetien vil bli oppfylt!

¹⁵ Tenk over hvordan de løftene vi nettopp har drøftet, peker fram mot et framtidig paradys: Mennesker over hele jorden vil bli velsignet av Gud. Ingen vil trenge å være redd for dyr og voldelige mennesker. Blinde, døve og lamme vil bli helbredet. Mennesker vil kunne bygge sitt eget hus og dyrke sunn mat. De kommer til å leve lenger enn trærne. Ja, Bibelen gir oss grunn til å tro på et kommende paradys der alt dette vil være en realitet. Men noen mener kanskje at vi legger mer i disse profetiene enn det det er grunnlag for. Hva vil du

11. Hvilken oppfyllelse fikk Jesaja 11:6–9, men hvilket spørsmål trenger vi fortsatt svar på?

12. (a) Hvilke velsignelser opplevde de som vendte tilbake fra Babylon? (b) Hva er det som tyder på at Jesaja 35:5–10 får mer enn én oppfyllelse?

13, 14. Hvordan opplevde de som hadde vært i eksil, at Jesaja 65:21–23 ble oppfylt, men hvilken del av profetien har ikke blitt oppfylt ennå? (Se det første bildet i artikkelen.)

15. Nevn noen av de velsignelsene som er omtalt i Jesajas bok.

svare dem? Hvilken solid grunn har du til å se fram til et virkelig paradys på jorden? Det største menneske som noen gang har levd, Jesus, ga oss en solid grunn.

«DU SKAL VÆRE MED MEG I PARADYSET»

¹⁶ Selv om Jesus var uskyldig, ble han domfelt og ble hengt på en pæl for å dø. På hver side av ham hang det en jødisk forbryter. Den ene av dem erkjente at Jesus var en konge, for han sa: «Jesus, husk meg når du kommer i ditt rike.» (Luk 23: 39–42) Det som Jesus svarte ham, og som står i Lukas 23:43, har betydning også for din framtid. Noen ord-for-ord-oversettelser gjengir svaret hans slik: «Sannelig, jeg sier deg, i dag sammen med meg du skal være i paradiset.» Legg merke til ordene «i dag». Hva var det Jesus mente? Dette er det forskjellige oppfatninger om.

¹⁷ I mange moderne språk blir det brukt komma eller kolon for å tydeliggjøre hva en setning skal bety. Men i de eldste greske håndskriftene som finnes, ble det brukt skille tegn bare av og til. Derfor har det oppstått spørsmål om hva Jesus egentlig sa. Sa han: «Jeg sier deg: I dag skal du være med meg i paradiset»? Eller sa han: «Jeg sier deg i dag: Du skal være med meg i paradiset»? Oversettere setter inn et skille tegn enten før eller etter «i dag», avhengig av hva de mener Jesus hadde i tankene. Du kan finne begge gjengivelsene i bibeloversettelser som brukes i vår tid.

¹⁸ Men husk at Jesus tidligere hadde sagt til disiplene sine: «Menneskesønnen [skal] være i jordens dyp i tre dager og tre netter.» Han sa også: «Menneskesønnen skal bli forrådt og overgitt til sine fiender. De skal drepe ham, og på den tredje da-

gen skal han bli oppreist.» (Matt 12:40; 16: 21; 17:22, 23; Mark 10:34) Apostelen Peter forteller at dette skjedde. (Apg 10:39, 40) Jesus kom derfor ikke til noe paradys den dagen han og forbryteren døde. Jesus var i «graven [Hades], fotn.» i deler av tre dager, inntil Gud oppreiste ham fra døden. – Apg 2:31, 32.¹

¹⁹ Vi forstår det derfor slik at Jesus sa til forbryteren: «I sannhet sier jeg deg i dag» for å introdusere løftet om paradiset. En slik måte å uttrykke seg på var vanlig allerede på Moses' tid. Moses sa: «Disse ordene som jeg gir deg befaling om i dag, skal være i ditt hjerte.» – 5. Mos 6:6; 7:11; 8:1, 19; 30:15.

²⁰ En bibeloversetter fra Midtøsten sa om bruken av ordene «i dag» i Lukas 23: 43: «Betoningen i denne teksten legges på 'i dag', og den bør lyde: 'Sannelig sier jeg deg i dag: Du skal være med meg i paradys.' Løftet ble gitt den dagen og skulle bli oppfylt senere. Dette er karakteristisk for orientalsk tale og viser at løftet ble gitt på en bestemt dag og med sikkerhet ville bli holdt.» Og i en syrisk oversettelse fra 400-tallet er Jesu svar gjengitt slik: «Amen, jeg sier deg i dag at du skal være med meg i Edens hage.» Dette løftet er oppmuntrende for oss alle.

²¹ Den døende forbryteren visste ikke at Jesus hadde inngått en pakt med sine trofaste apostler om at de skulle være sammen med ham i det himmelske riket. (Luk 22:29) Og forbryteren hadde heller ikke

---

¹ Teologiprofessor C. Marvin Pate skriver: «Tradisjonelt har man forstått det slik at det med ordene 'i dag' siktes til en periode på 24 timer. Utfordringene med dette synspunktet er at det tydeligvis er i strid med det Bibelen lærer andre steder, hvor den antyder at Jesus etter sin død først 'steg ned' til Hades (Matt 12:40; Apg 2:31; Rom 10:7) og så etterpå steg opp til himmelen.»

20. Hva støtter vår forståelse av hva Jesus sa?

21. Kom forbryteren til himmelen? Forklar.

16, 17. Hvilken situasjon var Jesus i da han snakket om paradiset?

18, 19. Hva hjelper oss til å forstå hva Jesus mente?

Hvordan vil det løftet Jesus ga
om paradiset, bli oppfylt?
(Se avsnittene 15 og 16)

blitt døpt. (Joh 3:3–6, 12) Så da Jesus ga forbryteren dette løftet, må han ha snakket om et *jordisk* paradis. Noen år senere snakket apostelen Paulus om en som fikk et syn der han «ble rykket bort til paradiset». (2. Kor 12:1–4) I motsetning til den døende forbryteren ble Paulus og de andre trofaste apostlene utvalgt til å komme til himmelen for å herske sammen med Kristus i Riket. Det paradiset Paulus snakket om, var framtidig. Skulle dette paradiset omfatte jorden?¹ Og kan du få være der?

HVA DU KAN FORVENTE

²² Husk at David snakket om den tiden da «de *rettferdige* skal arve jorden». (Sal 37:29; 2. Pet 3:13) David siktet til en tid da mennesker på jorden skulle leve i samsvar med Guds rettferdige prinsipper. Og profetien i Jesaja 65:22, som sier: «Mitt folk skal leve like lenge som et tre», viser at

¹ Se «Spørsmål fra leserne» i dette nummeret.

22, 23. Hva kan du se fram til?

mennesker kommer til å leve i tusener av år. Er dette noe du kan forvente? Ja, for ifølge Åpenbaringen 21:1–4 skal Gud velsigne menneskeheten, og en av de lofte velsignelsene for dem som tjener Gud i hans rettferdige, nye verden, er at ‘døden ikke skal være mer’.

²³ Det er altså tydelig hva Bibelen lærer om et jordisk paradis. Selv om Adam og Eva ble utvist fra Edens hage, gikk ikke muligheten til å leve i et paradis tapt for alltid. Gud har lovt å velsigne mennesker på jorden. Under inspirasjon sa David at de ydmyke og rettferdige kommer til å arve jorden og bo på den for evig. Profetiene i Jesajas bok hjelper oss til å se fram til de herlige forholdene som da vil være på jorden. Når vil vi få oppleve dem? Det vil vi når Jesu løfte til den jødiske forbryteren blir oppfylt. Du kan få være med i det paradiset. Da vil det som brødrene og søstrene sa til delegatene på stevnet i Sør-Korea, bli til virkelighet: «Vi ses i paradiset!»

Hva mente apostelen Paulus da han skrev om en som ble «rykket bort til den tredje himmel» og «til paradiset»? – 2. Kor 12:2–4.

■ I 2. Korinter 12:2, 3 snakker Paulus om en som ble «rykket bort til den tredje himmel». Hvem var denne personen? I dette brevet til menigheten i Korint framhevet Paulus at Gud brukte ham som apostel. (2. Kor 11:5, 23) Deretter nevnte han «syner og åpenbaringer fra Herren». Han nevnte ikke noen andre brødre i denne sammenhengen. Det er derfor logisk å trekke den konklusjon at det var seg selv han siktet til da han snakket om den personen som hadde fått syner og åpenbaringer. – 2. Kor 12:1, 5.

Dette betyr at det må ha vært Paulus som var den som ble «rykket bort til den tredje himmel» og «rykket bort til paradiset». (2. Kor 12:2–4) Han brukte ordet «åpenbaringer», som antyder at det er snakk om noe som skulle høre framtiden til.

Hva var «den tredje himmel» som Paulus så?

I Bibelen kan ordet «himmel» sikte til den fysiske himmelen. (1. Mos 11:4; 27:28; Matt 6:26) Men dette ordet brukes også om andre ting. Noen ganger sikter det til menneskers styre. (Dan 4:20–22) Andre ganger sikter det til Guds styre, for eksempel det styret som blir utøvd gjennom Guds rike. – Åp 21:1.

Paulus så «den tredje himmel». Hva mente han med dette uttrykket? Av og til sier Bibelen noe tre ganger for å understreke noe eller for å angi intensitet eller større styrke. (Jes 6:3; Esek 21:27; Åp 4:8) Det ser ut til at da Paulus snakket om «den tredje himmel», siktet han til en opphøyd styreform som

er bedre enn andre, nemlig det messianske rike med Jesus Kristus som konge og de 144 000 som hans medregenter. Det var det messianske rike Peter hadde i tankene da han skrev at vi i samsvar med Guds løfte venter på «en ny himmel». – 2. Pet 3:13.

Hva mente så Paulus med ordet «paradis»?

Også «paradis» brukes om forskjellige ting: (1) Det kan sikte til det bokstavelige paradiset som jorden skal bli i framtiden, noe som er logisk fordi menneskets opprinnelige hjem var et paradis. (2) Det kan sikte til den åndelige tilstanden som Guds folk vil oppleve i den nye verden. (3) Det kan sikte til de lykkelige forholdene i himmelen. Åpenbaringen 2:7 omtaler forholdene i himmelen som «Guds paradis». – Se *Vaktårnet* for 15. juli 2015, side 8, avsnitt 8.

Det kan være at Paulus hadde alle disse tre aspektene i tankene da han i 2. Korinter 12:4 skrev om den opplevelsen han hadde hatt.

For å oppsummere:

«Den tredje himmel» i 2. Korinter 12:2 er sannsynligvis det messianske rike med Jesus Kristus og de 144 000 som konger, med andre ord den 'nye himmel'. – 2. Pet 3:13.

Den omtales som «den tredje himmel» fordi Riket er en opphøyd styreform som er bedre enn andre.

Det «paradis» som Paulus ble «rykket bort til» i et syn, er sannsynligvis (1) det fysiske paradiset som skal komme på jorden, (2) det åndelige paradiset som vil eksistere da, og som vil være mer omfattende enn det åndelige paradiset som finnes nå, og (3) «Guds paradis» i himmelen. Disse paradisene vil eksistere samtidig i den nye verden.

Den nye verden vil altså være en kombinasjon av den nye himmel og den nye jord. Den vil være noe helt nytt, som omfatter både regjeringen i himmelen og menneskene, som vil tjene Jehova på en paradisiske jord.

Har du lest nøye igjennom de siste numrene av *Vakttårnet*? Se om du kan besvare disse spørsmålene:

Hvordan viser Bibelen at Gud har empati med oss?

Da israelittene i gammel tid var slaver i Egypt, så Gud at de hadde det vondt, og han følte smerten deres. (2. Mos 3:7; Jes 63:9) Vi er skapt i Guds bilde, og vi kan vise empati. Gud har empati med oss selv om vi skulle føle at vi ikke fortjener hans kjærlighet. – *w18.3* s. 8–9.

Hvordan hjalp Jesus andre til å overvinne fordommer?

Mange jøder på Jesu tid hadde fordommer. Jesus understreket hvor viktig det er å være ydmyk, og fordømte etnisk stolthet. Han lærte disiplene at de skulle se på hverandre som brødre. – *w18.06* s. 9–10.

Hva lærer vi av at Gud ikke tillot Moses å komme inn i det lovte land?

Moses hadde et nært forhold til Jehova. (5. Mos 34:10) Mot slutten av de 40 årene i ødemarken klaget folket for andre gang på at de ikke hadde vann. Gud sa til Moses at han skulle tale til klippen. Men i stedet slo Moses på klippen. Jehova ble vred på Moses, kanskje fordi Moses ikke fulgte de instruksene som Jehova hadde gitt ham, eller fordi Moses ikke ga Jehova æren for miraklet. (4. Mos 20:6–12) Dette lærer oss noe

om hvor viktig det er å være lydig mot Jehova og gi ham ære. – *w18.07* s. 13–14.

Hva kan få oss til å dømme etter det vi ser?

Det er tre ting som mange lar seg påvirke av når de gjør seg opp en mening om andre: folks etnisitet, økonomiske situasjon og alder. Det er viktig at vi prøver å se på andre på samme måte som Jehova, som ikke gjør forskjell på folk. (Apg 10:34, 35) – *w18.08* s. 8–12.

På hvilke måter kan eldre kristne hjelpe andre?

En eldre kristen som har opplevd forandringer med hensyn til sine tjenestepprivilegier, blir fortsatt høyt verdsatt av Gud og kan gjøre mye for å hjelpe andre. Han kan vise ikke-troende ektefeller interesse, hjelpe uvirk-somme, lede bibelstudier og engasjere seg i nye former for tjeneste. – *w18.09* s. 8–11.

Hvilke verktøy har forkynnerne i verktøykassen?

Vi har kontaktkort og invitasjoner, åtte traktater som er lette å bruke, og bladene *Vakttårnet* og *Våkn opp!* Verktøykassen inneholder også noen brosjyrer, de to viktigste studieøkene og fire nyttige videoer, blant annet *Hvorfor studere Bibelen?* – *w18.10* s. 16.

Hvordan kan en kristen 'kjøpe sannhet', som vi blir oppfordret til i Ordspråkene 23:23?

Vi kjøper ikke sannhet for penger. Men vi må bruke tid og krefter på å skaffe oss den. – *w18.11* s. 4.

Hva kan vi lære av den måten Hosea behandlet sin kone, Gomer, på?

Gomer var utro mer enn én gang, men Hosea tilga henne og fortsatte å være gift med henne. Hvis en kristens ektefelle begår umoral, kan den uskyldige ektefellen velge å tilgi. Når han eller hun gjenopptar det seksuelle samlivet med den skyldige ektefellen, finnes det ikke lenger et bibelsk grunnlag for skilsmisse. – *w18.12* s. 13.

Ha respekt for «det som Gud har forent»

«Det som Gud har forent, skal ikke noe menneske skille.»

– MARK 10:9.

SANGER: 131, 132

HVA SVARER DU?

Hvordan ser Jehova og Jesus på ekteskapet?

Hva er den eneste bibelske skilsmissegrunnen, men hvorfor velger noen som har denne grunnen, å la være å skille seg?

Hvilken veiledning bør en som vurderer separasjon, tenke over?

ØNSKER du å ære Jehova? Det gjør du helt sikkert. Han fortjener at du ærer ham, og han lover å ære deg til gjengjeld. (1. Sam 2:30; Ordsp 3:9; Åp 4:11) Han vil også at vi skal vise mennesker, for eksempel myndighetspersoner, ære og respekt. (Rom 12:10; 13:7) Noe som vi særlig trenger å ha respekt for og sette høyt, er ekteskapet.

² Paulus skrev: «La alle se på ekteskapet som noe dyrebart [«la ekteskapet holdes i ære blant alle», fotn.], og la ekteskapet holdes rent.» (Hebr 13:4) Paulus oppfordret, ja formante, de kristne til å sette ekteskapet høyt, til å se på det som noe verdifullt. Ser du på ekteskapsordningen – og ditt eget ekteskap, hvis du er gift – som noe dyrebart?

³ Hvis du setter ekteskapet høyt, har du samme syn som Jesus. Da fariseerne stilte Jesus et spørsmål om skilsmisse, viste han til det Gud hadde sagt i forbindelse med det første ekteskapet: «Derfor skal en mann forlate sin far og sin mor, og de to skal være ett.» Jesus la til: «Det som Gud har forent,

1, 2. Hva bør Hebreerne 13:4 motivere oss til å gjøre?

3. Hvilken viktig veiledning om ekteskapet ga Jesus? (Se det første bildet i artikkelen.)

skal ikke noe menneske skille.» – **Les Markus 10:2–12; 1. Mos 2:24.**

⁴ Jesus understreket altså at det er Gud som står bak ekteskapsordningen, og at et ekteskap skal være varig. Gud sa ikke til Adam og Eva at de kunne få skilsmisse. Den normen som ble fastsatt i Eden, var at ekteskapet skulle være monogamt, og at «de to» som var gift, skulle være forent i et varig ekteskap.

MIDLERTIDIGE FORANDRINGER I EKTESKAPSORDNINGEN

⁵ Men som du vet, var det mye som forandret seg fordi Adam syndet. En av forandringene var døden, som naturligvis fikk innvirkning på ekteskapet. Apostelen Paulus forklarte at døden oppløser et ekteskap, og at den gjenlevende ektefellen er fri til å gifte seg igjen. – Rom 7:1–3.

⁶ Den loven som Gud ga israelittene gjennom Moses, inneholdt bestemmelser om ekteskap. Den tillot polygami, en ekteskapsform som eksisterte allerede før Moseloven. Men Guds lov regulerte ordningen med polygami – den beskyttet kvinner og barn mot å bli dårlig behandlet. Hvis en israelittisk mann for eksempel giftet seg med en slave og senere tok seg en kone til, hadde han ikke rett til å ' redusere på noe når det gjaldt hans første kones mat, klær eller ekteskapelige rett'. Gud krevde at han fortsatte å beskytte og ha omsorg for henne. (2. Mos 21:9, 10) Vi er ikke underlagt Moseloven, men den viser at Jehova ser på ekteskapet som noe svært verdifullt.

4. Hvilken norm fastsatte Jehova for ekteskapet?

5. Hvilken innvirkning har døden på et ekteskap?

6. Hvordan gjenspeiler Moseloven Guds syn på ekteskapet?

Hjelper ikke dette deg til å sette ekteskapet høyt?

⁷ Hva sa Moseloven om skilsmisse? Selv om Jehova alltid har satt ekteskapet høyt, tillot Moseloven skilsmisse. (**Les 5. Mosebok 24:1.**) En israelittisk mann kunne skille seg fra sin kone hvis han hadde «funnet noe støtende ved henne». Loven sa ikke noe om hva som kunne betraktes som støtende, men det må ha vært noe alvorlig eller skammelig, ikke bare en bagatell. (5. Mos 23:14) På Jesu tid var det sørgelig nok mange jøder som skilte seg «av en hvilken som helst grunn». (Matt 19:3) Vi ønsker naturligvis ikke å utvikle en slik holdning.

⁸ Profeten Malaki viste hvordan Gud ser på skilsmisse. På den tiden var det vanlig at en mann illojalt skilte seg fra sin «ungdoms kone», kanskje for å gifte seg med en yngre kvinne som ikke tjente Jehova. Malaki skrev om Guds syn på dette: «Jeg hater skilsmisse.» (Mal 2:14–16) Gud hadde ikke forandret syn på ekteskapet siden den gangen han sa til de første menneskene at en mann skal «holde seg til sin kone, og de skal bli ett». (1. Mos 2:24) Jesus viste at han hadde samme syn på ekteskapet som sin Far, da han sa: «Det som Gud har forent, skal ikke noe menneske skille.» – Matt 19:6.

BARE ETT GRUNNLAG FOR SKILSMISSE

⁹ Noen spør kanskje: Finnes det noe som helst som gir en kristen grunnlag for å kunne skille seg og så gifte seg på nytt? Legg merke til hva Jesus sa: «Den som skiller seg fra sin kone og gifter seg med en annen, begår utroskap mot henne, og

7, 8. (a) Hva sa Moseloven om skilsmisse, ifølge 5. Mosebok 24:1? (b) Hva skrev Malaki om Jehovas syn på skilsmisse?

9. Hvordan skal vi forstå Jesu ord i Markus 10:11, 12?

Guds reaksjon på israelittenes utroskap

Både Israel og Juda var utro mot Jehova, for de inngikk allianser med hedenske nasjoner og tilba falske guder. Gud fordømte dem fordi de var «utro med steiner og med trær». (Jer 2:13, 20; 3:1–3, 9; jevnfør Esekiel 16:28 og Jakob 4:4.) Da de ikke ville forandre seg og fortsatte å oppføre seg som «en gift kvinne som driver prostitusjon», tok Gud et valg. Han sa: «Da jeg så det, sendte jeg det illojale Israel bort med en skilsmisseattest fordi hun hadde vært utro.» – Jer 3:6–8.

Den eneste bibelske skilsmissegrunnen

Ved to anledninger viste Jesus at den eneste skilsmissegrunnen som gjør en uskyldig ektefelle fri til å gifte seg på nytt, er *porneia*. Hva ligger det i dette greske ordet? *Porneia* dreier seg om seksuell omgang utenfor et bibelsk sett gyldig ekteskap, deriblant utroskap, prostitusjon, seksuell aktivitet mellom ugifte personer, oral og anal sex og seksuell manipulering av kjønnsorganene til en man ikke er gift med. – Se *Vakttårnet* for 15. juli 2006, «Spørsmål fra leserne».

hvis en kvinne skiller seg fra sin mann og så gifter seg med en annen, begår hun utroskap.» (Mark 10:11, 12; Luk 16: 18) Det er tydelig at Jesus hadde stor respekt for ekteskapsordningen og ville at andre også skulle ha det. En mann som skilte seg fra sin trofaste kone (eller en kvinne som skilte seg fra sin trofaste mann) og giftet seg med en annen, begikk utroskap. Gud ville fortsatt betrakte dem som «ett», for sett med hans øyne vil en skilsmisse i seg selv ikke bety at ekteskapet blir oppløst. Jesus sa dessuten at hvis en mann som ikke hadde begått umoral, skilte seg fra sin trofaste kone, utsatte han henne for å begå utroskap. Hvordan det? Hvis hun giftet seg på nytt, noe hun kanskje følte seg nødt til av økonomiske grunner, ville det være ensbetydende med utroskap.

¹⁰ Jesus sa at det finnes én skilsmissegrunn: «Jeg sier dere at den som skiller seg fra sin kone av noen annen grunn enn **seksuell umoral** [gresk: *porneia*] og gifter seg med en annen, begår utroskap.» (Matt 19:9) Han hadde sagt det

10. Hva sier Bibelen er det eneste grunnlaget for å kunne skille seg og gifte seg på nytt?

samme i Bergprekenen. (Matt 5:31, 32) Begge gangene snakket Jesus om «seksuell umoral». Dette omfatter en rekke seksuelle synder utenfor ekteskap: utroskap, prostitusjon, sex mellom ugifte personer, homoseksuelle handlinger og seksuell omgang med dyr. Hvis en gift person begår seksuell umoral, kan ektefellen velge om han eller hun vil skille seg eller ikke. Hvis valget blir skilsmisse, vil ekteskapet være oppløst i Guds øyne.

¹¹ Legg merke til at Jesus ikke sa at seksuell umoral (*porneia*) alltid må føre til skilsmisse. En kone, for eksempel, kan velge å ikke forlate mannen sin, selv om han har begått umoral. Det kan være at hun fortsatt elsker ham og er villig til å tilgi ham og samarbeide med ham om å styrke ekteskapet. Hvis hun velger å skille seg og ikke gifter seg på nytt, vil hun realistisk sett møte visse utfordringer. For eksempel: Hva med hennes materielle og seksuelle behov? Vil hun bli ensom? Er det barn inne i bildet? Vil en skilsmisse gjøre det vanskeligere å oppdra dem i sannheten? (1. Kor 7:14) En

11. Hvorfor kan det være at en kristen velger å ikke skille seg, selv om ektefellen har begått seksuell umoral?

uskyldig ektefelle som velger skilsmisse, står helt klart overfor store utfordringer.

¹² Profeten Hosea opplevde noe som også kaster lys over Guds syn på ekteskapet. Jehova ba Hosea om å gifte seg med en kvinne – Gomer – som ville komme til å ‘begå umoral og få barn ved sin umoral’. Hosea giftet seg med henne, og hun «fødte ham en sønn». (Hos 1:2, 3) Senere fikk hun en datter og en sønn til, sannsynligvis som følge av umoral. Selv om Gomer var utro og var det mer enn én gang, fortsatte Hosea å være gift med henne. Til slutt forlot hun Hosea og ble slave. Men han kjøpte henne tilbake. (Hos 3:1, 2) Ved hjelp av Hosea illustrerte Jehova hvordan Han gjentatte ganger tilga israelittene at de var utro mot Ham ved å tilbe andre guder. Hva kan vi lære av dette?

¹³ Hvis en kristens ektefelle begår umoral, står den uskyldige ektefellen overfor et valg. Jesus sa at den uskyldige parten har et grunnlag for å skille seg og er fri til å gifte seg på nytt. Men den uskyldige ektefellen kan også velge å tilgi. Det vil ikke være galt. Hosea tok Gomer tilbake. Da Gomer var tilbake hos Hosea, fikk hun beskjed om ikke å ha omgang med en annen mann, og i en periode hadde Hosea ikke omgang med henne. (Hos 3:3, fotn.) Men han må etter hvert ha gjenopptatt det seksuelle samlivet med henne, og på den måten gjenspeilte han Guds villighet til å ta israelittene tilbake og fortsette å ha et forhold til dem. (Hos 1:11; 3:3–5) Hva lærer dette oss? Hvis en uskyldig ektefelle gjenopptar det seksuelle samlivet med sin ektefelle, er dette et tegn på til-

givelse. (1. Kor 7:3, 5) I et slikt tilfelle vil det ikke lenger finnes et grunnlag for skilsmisse. Ektefellene må deretter samarbeide og gå inn for å gjenspeile Guds syn på ekteskapet.

SETT EKTESKAPET HØYT OGSÅ HVIS DET OPPSTÅR ALVORLIGE PROBLEMER

¹⁴ Alle kristne bør gå inn for å ha samme syn på ekteskapet som Jesus og Jehova har. Men fordi vi mennesker er ufullkomne, er det noen som ikke holder ekteskapet i ære. (Rom 7:18–23) Det bør derfor ikke overraske oss at det også i det første århundre var noen kristne som hadde et problemfylt ekteskap. Paulus skrev at en gift kvinne ‘ikke skal gå fra mannen sin’, men i noen tilfeller skjedde det likevel. – **Les 1. Korinter 7:10, 11.**

¹⁵ Paulus sa ikke hva som var grunnen til at noen valgte å separere seg fra ektefellen sin. Men problemet kan ikke ha vært at den ene hadde begått umoral, noe som ville ha gitt den andre grunnlag for å kunne skille seg og å gifte seg på nytt. Paulus skrev jo at en kvinne som var separert fra mannen sin, skulle «fortsette å være alene eller forsone seg med sin mann». Så i Guds øyne var de to fortsatt gift. Den veiledningen Paulus ga, gikk ut på at uansett hva problemet var, bortsett fra seksuell umoral, burde ektefellene ha som mål å bli forsonet. De kunne søke hjelp hos de eldste. De eldste ville ikke ta parti i saken, men kunne gi veiledning basert på Guds Ord.

¹⁶ Men hva om det bare er én av ektefellene som tjener Jehova? Hvis det

---

12, 13. (a) Hva skjedde i Hoseas ekteskap? (b) Hvorfor tok Hosea Gomer tilbake, og hva kan vi lære av det?

---

14. Hva kan komme til å skje i et ekteskap, ifølge 1. Korinter 7:10, 11?

15, 16. (a) Hva bør være målet hvis det er problemer i et ekteskap, og hvorfor? (b) Hva sier Bibelen om tilfeller der bare den ene ektefellen tjener Jehova?

Hva kan gjøres for å redde et problemfylt ekteskap?
(Se avsnitt 15)

oppstår problemer i et slikt ekteskap, er separasjon da en akseptabel løsning? Som nevnt sier Bibelen at seksuell umoral er et mulig grunnlag for skilsmisse, men den oppgir ikke noen grunner til separasjon. Paulus skrev: «Hvis en bror har en ikke-troende kone og hun ønsker å bli hos ham, skal han ikke forlate henne.» (1. Kor 7:12, 13) Dette gjelder også i vår tid.

¹⁷ Det kan være tilfeller der det ser ut til at «en ikke-troende mann» ikke «ønsker å bli hos» sin kone. Han utsetter henne kanskje for alvorlig fysisk mishandling i den grad at hun føler at hennes helse eller liv er i fare. Eller kanskje han nekter å forsørge henne og familien eller oppfører seg på en slik måte at hennes forhold til Jehova virkelig er i fare. I tilfeller som disse har noen kristne kommet til at ektefellen ikke «ønsker å bli» i ekteskapet (selv om personen kan-

17, 18. Hvorfor har noen kristne blitt værende i et problemfylt ekteskap?

skje sier noe annet), og har så tatt et personlig valg om at det er nødvendig å gå til separasjon. Men andre kristne i tilsvarende vanskelige situasjoner har ikke gått til separasjon, de har valgt å holde ut og forsøkt å forbedre forholdet. Hvorfor?

¹⁸ Ektefeller som er separert på et slikt grunnlag, er fortsatt gift med hverandre. Når de bor fra hverandre, vil de møte utfordringer, som nevnt tidligere. Paulus nevnte en annen grunn til å fortsette å holde sammen, da han skrev: «En ikke-troende mann er helliget i forbindelse med sin kone, og en ikke-troende kone er helliget i forbindelse med broren. Ellers ville jo barna deres være urene, men nå er de hellige.» (1. Kor 7:14) Mange trofaste kristne har blitt hos sin ikke-troende ektefelle selv om situasjonen har vært veldig vanskelig. En rekke av dem har vært spesielt glade for at de har gjort det, når de har sett at ektefellen etter hvert har blitt en tjener for Jehova. – **Les 1. Korinter 7:16; 1. Pet 3:1, 2.**

¹⁹ Jesus uttalte seg om skilsmisse, og Paulus kom med inspirert veiledning om separasjon. Begge ønsket at Guds tjenere skulle sette ekteskapet høyt. I våre menigheter verden over er det mange som er lykkelig gift. I din egen menighet er det sikkert også mange lykkelige ektepar – lojale brødre som elsker sin kone, og trofaste søstre som elsker sin mann. Alle disse viser at det er mulig å holde ekteskapet i ære. Vi gleder oss over å se at millioner av mennesker lever i samsvar med det Gud har sagt: «En mann [skal] forlate sin far og sin mor og holde seg til sin kone, og de to skal være ett.» – Ef 5:31, 33.

19. Hvorfor er det mange lykkelige ektepar i den kristne menighet?

«Jehova har vært god» mot oss

FORTALT AV JEAN-MARIE BOCKAERT

MIN kone, Danièle, og jeg hadde akkurat sjekket inn på hotellet da resepsjonisten sa til meg: «Kan du vennligst ringe grensepolitiet?» Vi hadde kommet til det afrikanske landet Gabon noen få timer tidligere. Dette var i 1970-årene, da arbeidet vårt var forbudt der.

Danièle tenkte som vanlig raskt og hvisket meg i øret: «Ikke bry deg om å ringe politiet, de er allerede her!» Rett bak oss stoppet en bil utenfor hotellet. Noen få minutter senere ble vi begge arrestert av soldater. Men fordi Danièle hadde advart meg, hadde jeg rukket å gi noen viktige papirer videre til en annen bror.

På vei til politistasjonen tenkte jeg på hvor heldig jeg var som hadde en så modig og åndeligsinnet kone. Dette var bare en av de mange gangene da Danièle og jeg jobbet fint sammen som et team. La meg forklare hva som gjorde at vi besøkte land der forkynnelsesarbeidet vårt var underlagt restriksjoner.

JEHOVA ÅPNER ØYNENE MINE

Jeg ble født i 1930 i Croix, en liten by i Nord-Frankrike. Familien min var ivrige katolikker og gikk til messe hver uke, og min far var aktivt engasjert i kirken. Men da jeg var 13, skjedde det noe som åpnet øynene mine for hykleriet i kirken.

Det var midt under den andre verdenskrig, og Frankrike var okkupert av tyskerne. I gudstjenestene oppfordret presten vår oss jevnlig til å støtte den nazivennlige Vichy-regjeringen. Vi var rystet over prekenene hans. Som mange andre i Frankrike lyttet vi i hemmelighet på BBC Radio, som sendte nyheter fra de allierte styrkene. Så gjorde presten helomvending og arrangerte en takkegudstjeneste for å feire de alliertes framrykning i september 1944. Dette sjokkerte meg og svekket min tillit til presten.

Kort tid etter krigen døde far. Storesøsteren min, Simone, var allerede gift og bodde i Belgia, så jeg følte ansvar for å ta vare på mor. Jeg fikk meg en bra jobb i tekstilindustrien. Sjefen min og sønnene hans var ivrige katolikker. Jeg hadde lyse framtidsutsikter i firmaet deres, men skulle snart bli stilt overfor en prøve.

Da vi fikk besøk av Simone i 1953, hadde hun blitt et av Jehovas vitner. Hun var flink til å bruke Bibelen, og ved hjelp av den avslørte hun den katolske kirkes falske læresetninger om helvete, treenigheten og sjelens udødelighet. Til å begynne med argumenterte jeg med at hun ikke brukte den katolske bibeloversettelsen, men jeg ble snart

Vi dro fra menighet til menighet med den lille bilen vår

Vi var så glad for å få gå på Gilead sammen!

overbevist om at det hun fortalte, var sant. Senere ga hun meg noen eldre numre av *Vakttårnet*, som jeg slukte på rommet mitt om kvelden. Jeg skjønnte raskt at dette var sannheten, men jeg var redd for at jeg kunne miste jobben hvis jeg tok standpunkt for Jehova.

I noen måneder studerte jeg Bibelen og *Vakttårnet* for meg selv. Til slutt bestemte jeg meg for å gå på et møte i en Rikets sal. Den kjærlige atmosfæren i menigheten gjorde sterkt inntrykk på meg. Etter å ha studert Bibelen sammen med en erfaren bror i seks måneder ble jeg døpt i september 1954. Kort tid senere kunne jeg glede meg over at også mor og lillesøsteren min ble Jehovas vitner.

TILLIT TIL JEHOVA I HELTIDSTJENESTEN

I 1958 hadde jeg det store privilegiet å overvære det internasjonale stevnet i New York. Dessverre døde mor noen uker tidligere. Da jeg kom hjem fra stevnet, hadde jeg derfor ikke noen fa-

milieforpliktelser lenger. Så jeg sa opp jobben og startet som pioner. I mai 1959 giftet jeg meg med Danièle Delie, en ivrig pionersøster som jeg hadde blitt veldig glad i.

Danièle hadde begynt som pioner på landsbygda i Bretagne, langt hjemmefra. Hun måtte ha stort pågangsmot for å forkynne i dette katolske området og for å sykle lange avstander i landdistriktene. I likhet med meg ble hun drevet av en sterk følelse av at det var kort tid igjen – enden kunne komme når som helst. (Matt 25:13) Det at hun hadde en så selvoppofrende innstilling, hjalp oss til å være utholdende i heltidstjenesten.

Bare noen dager etter at vi hadde giftet oss, fikk vi i oppdrag å reise i kretstjenesten. Vi vente oss til å leve nokså enkelt. Den første menigheten vi besøkte, besto av 14 forkynnere, og ingen av dem hadde mulighet til å la oss bo hos dem. Så vi sov på madrasser på scenen i Rikets sal. Det var ikke akkurat ideelt og ikke særlig komfortabelt, men det gjorde underverker for ryggen!

Til tross for den travle timeplanen tilpasset Danièle seg godt til reisetjenesten. Ofte måtte hun vente på meg i den lille bilen vår mens jeg var på et eldstemøte, men hun klaget aldri. I løpet av de to årene vi var i kretstjenesten, lærte vi hvor viktig det er at et ektepar kommuniserer åpent og ærlig og fungerer som et team. – Fork 4:9.

NYE TJENESTEOPPDAG

I 1962 fikk vi gå i den 37. klassen ved Gilead-skolen i Brooklyn i New York. Kurset varte i ti måneder. Av de 100 elevene var det bare 13 ektepar, så vi følte oss privilegerte som fikk gå skolen sammen. Jeg har fortsatt gode minner fra denne tiden, da vi var sammen med slike troens menn som Frederick Franz, Ulysses Glass og Alexander H. Macmillan.

Vi ble oppfordret til å utvikle vår observasjonsevne. Lørdag ettermiddag, etter klasseromsundervisningen, dro vi ofte på sightseeing i New York som et ledd i opplæringen. Vi visste at vi om mandagen ville få en skriftlig prøve om det vi

hadde sett. Vi var som regel utslitt når vi kom tilbake om kvelden, men guiden vår, en betelitt, stilte oss repetisjonsspørsmål for å hjelpe oss til å huske ting vi kanskje ville bli spurt om på prøven. En lørdag da vi gikk rundt i byen hele ettermiddagen, besøkte vi et observatorium, hvor vi lærte om meteoror og meteoritter. Og vi var på det naturhistoriske museet, hvor vi lærte om forskjellen på en alligator og en krokodille. Da vi var tilbake på Betel, spurte guiden oss: «Så hva er forskjellen på en meteor og en meteoritt?» Danièle var sliten og svarte: «Vel, meteoritter har lengre tenner!»

Til vår store overraskelse fikk vi i oppdrag å tjene på avdelingskontoret i Frankrike, hvor vi tjente sammen i over 53 år. I 1976 ble jeg utnevnt til koordinator for utvalget ved avdelingskontoret, og jeg fikk også i oppdrag å besøke land i Afrika og Midtøsten der forkynnelsesarbeidet vårt var underlagt restriksjoner eller var forbudt. Det var det som gjorde at vi dro til Gabon, hvor vi opplevde det som jeg fortalte om innledningsvis. For å være ærlig så følte jeg ikke alltid at jeg var helt på høyde med disse ansvarsoppgavene. Men Danièle var til uvurderlig hjelp når det gjaldt å takle så å si en hvilken som helst oppgave.

VI MØTER EN PRØVELSE

Helt fra begynnelsen av elsket vi livet på Betel. Danièle, som hadde lært seg engelsk på fem måneder før vi gikk på Gilead, ble en dyktig oversetter av litteraturen vår. Arbeidet vårt på Betel ga oss stor glede, og det at vi engasjerte oss i menigheten, doblet gleden. Jeg har gode minner om at jeg tok metroen i Paris sammen med Danièle sent på kvelden – vi var slitne, men lykkelige over at vi hadde ledet fine bibelstudier sammen. Men så skjedde det dessverre en plutselig forandring i helsen til Danièle som gjorde at hun ikke kunne være så aktiv som hun gjerne ville.

I 1993 fikk hun brystkreft. Hun måtte gjennomgå en tøff behandling som innebar både kirurgi og aggressiv kjemoterapi. Femten år senere fikk hun på ny en kreftdiagnose. Denne gangen

Vi gledet oss over å besøke trofaste brødre og søstre i Afrika

Jeg tolker en tale av bror Theodore Jaracz på stevnet med temaet «Guds rettferdighet» i Paris i 1988

var det en mer infiltrerende kreftform. Men hun var veldig glad i oppgaven som oversetter, så da tilstanden hennes stabiliserte seg, gikk hun tilbake til arbeidet.

Til tross for Danièles alvorlige sykdom vurderte vi aldri å slutte på Betel. Men det å være syk på Betel innebærer egne utfordringer, spesielt hvis andre ikke er klar over hvor syk man er. (Ordsp 14:13) Selv da Danièle var i slutten av 70-årene, røpet ikke hennes vakre ansikt og naturlige eleganse hvordan hun hadde det fysisk. Hun syntes ikke synd på seg selv. Tvert imot fokuserte hun på å hjelpe andre. Hun visste at et lyttende øre kan være til stor hjelp for noen som har det vanskelig. (Ordsp 17:17) Danièle ga seg aldri ut for å være rådgiver, men hun brukte sine erfaringer til å hjelpe mange søstre til ikke å være redd for kreft.

Da Danièle ikke lenger var i stand til å arbeide fullt, gikk hun inn for å støtte meg på flere måter

enn før. Hun gjorde mye for å gjøre livet lettere for meg, noe som bidro til at jeg kunne tjene som koordinator for utvalget ved avdelingskontoret i 37 år. Hun pleide for eksempel å sørge for at vi hver dag i middagspausen kunne spise maten vår sammen på rommet vårt og slappe litt av sammen. – Ordsp 18:22.

VI TAKLER BEKYMRINGENE DAG FOR DAG

Danièle var alltid bemerkelsesverdig optimistisk og glad i livet. Så fikk hun kreft for tredje gang. Vi følte oss maktesløse. Hun fikk kjemoterapi og strålebehandling som tappet henne så mye for krefter at hun til tider nesten ikke klarte å gå. Og det var hjerteskjærende å se at min kjære kone, som var en dyktig oversetter, slet med å finne ord.

Selv om vi følte oss nokså maktesløse, fortsatte vi å be, overbevist om at Jehova ikke ville la oss gjennomgå noe vi ikke kunne klare. (1. Kor 10:13) Vi har alltid forsøkt å være takknemlige for den hjelpen Jehova har gitt oss gjennom sitt Ord, gjennom den medisinske assistansen vi har fått på Betel, og gjennom den kjærlige støtten vi har fått av vår åndelige familie.

Vi ba ofte Jehova om veiledning med hensyn til hva slags behandling vi skulle ta imot. På et tidspunkt sto vi uten noen som helst behandling. Den legen som hadde hjulpet Danièle i 23 år, kunne ikke forstå hvorfor hun besvimte hver gang hun hadde fått kjemoterapi. Han hadde ingen alterna-

tiver å komme med. Vi følte oss alene og lurte på hvordan det hele skulle gå. Men så gikk en annen kreftlege med på å ta seg av Danièle. Det var som om Jehova hadde sørget for en utvei for å hjelpe oss til å takle bekymringene våre.

Vi lærte oss å leve med bekymringene ved å ta en dag om gangen. Som Jesus sa: «Hver dag har nok med sine egne problemer.» (Matt 6:34) Et positivt syn på livet og humoristisk sans var også til hjelp. Etter en to måneders pause fra kjemoterapien sa Danièle for eksempel med sitt skøyeraktige smil: «Vet du, jeg har aldri følt meg bedre!» (Ordsp 17:22) Og selv om hun hadde mye smerter, fant hun glede i å øve på de nye sangene våre med stø stemme.

Det at Danièle var så positiv, hjalp meg til å takle mine egne begrensninger. I de 57 årene vi var gift, hjalp hun meg med mye forskjellig.¹ Hun ville ikke engang vise meg hvordan man steker egg! Så da hun ble svært syk, måtte jeg lære meg å vaske opp, vaske klær og lage enkle måltider. Det har nok blitt noen knuste glass etter hvert, men jeg fant stor glede i å gjøre ting som hun satte pris på.

TAKKNEMLIG FOR JEHOVAS KJÆRLIGE GODHET

Når jeg ser tilbake, ser jeg at jeg har lært nyttige ting av de begrensningene vi fikk som følge av helseproblemer og høy alder. For det første bør vi aldri ha det så travelt at vi ikke viser omsorg for vår kjære ektefelle. Vi må så godt vi kan, bruke de årene da vi har mye krefter, til å ta vare på dem vi er glad i. (Fork 9:9) For det andre bør vi ikke bekymre oss for mye for småting, for da kan vi komme til å overse de mange velsignelsene vi får hver dag. – Ordsp 15:15.

Når jeg tenker over livet vårt i heltidstjenesten, føler jeg sterkt at Jehova har velsignet oss mer enn vi kunne ha forestilt oss. Jeg føler det på samme måte som den salmisten som sa: «Jehova har vært god mot meg.» – Sal 116:7.

¹ Søster Danièle Bockaert døde mens denne artikkelen ble utarbeidet. Hun ble 78 år gammel.

Dere unge, Jehova ønsker at dere skal være lykkelige

«Han metter deg med gode ting hele livet.» – SAL 103:5.

HVIS du er ung, får du sannsynligvis mange råd om hvordan du kan få en god framtid. Lærere, skolerådgivere eller andre sier kanskje at du bør skaffe deg høyere utdanning og satse på en karriere der du tjener mye penger. Men Jehova gir deg råd som går i en annen retning. Han ønsker naturligvis at du skal ta skolearbeidet alvorlig, slik at du kan forsørge deg selv senere. (Kol 3:23) Men når det gjelder prioriteringer i livet, oppfordrer han deg til å følge gode prinsipper som kan hjelpe deg til å bruke livet slik han ønsker at vi skal nå i endens tid. – Matt 24:14.

² Husk også at Jehova ser hele bildet. Han vet hvordan det kommer til å gå med denne verden, og hvor snart enden for den vil komme. (Jes 46:10; Matt 24:3, 36) Og han kjenner oss – han vet hva som gjør oss tilfredse og lykkelige, og også hva som kan gjøre oss skuffet og ulykkelige. Så uansett hvor fornuftige rådene fra andre mennesker kan virke, er de egentlig ikke gode råd hvis de ikke harmonerer med Guds Ord. – Ordsp 19:21.

1, 2. Hvorfor er det klokt å høre på Jehova når man skal velge mål i livet? (Se de første bildene i artikkelen.)

SANGER: 135, 39

HVA SVARER DU?

Hvorfor kan «ingen visdom ... stå seg mot Jehova»?

Hvorfor bør du dekke ditt åndelige behov?

Hvilke «gode ting» gir Jehova deg, og hvordan ser du på dem?

«INGEN VISDOM ... KAN STÅ SEG MOT JEHOVA»

³ Allerede helt i begynnelsen av menneskenes historie ble det gitt dårlige råd. Den første som kom med et dårlig råd, var Satan. Han sa frekt til Eva at hun og Adam ville bli lykkeligere hvis de selv valgte retning i livet. (1. Mos 3:1–6) Men i virkeligheten hadde Satan egoistiske motiver for å si dette. Han ville at Adam og Eva – og deres framtidige etterkommere – skulle høre på og tilbe *ham* i stedet for Jehova. Men hadde Satan gjort noe godt for dem? Det var Jehova som hadde gitt dem alt de hadde – hverandre, den vakre hagen de bodde i, og en fullkommen kropp som kunne leve evig.

⁴ Adam og Eva var ulydige mot Gud, og dermed kuttet de båndene til ham. Som du vet, fikk dette tragiske følger. I likhet med blomster som har blitt kuttet fra en plante, begynte de sakte å visne og dø. Barna deres og alle senere etterkommere arvet konsekvensene av synden. (Rom 5:12) Likevel velger de fleste i vår tid å se bort fra det Gud sier. De ønsker å leve livet slik de selv vil. (Ef 2:1–3) Resultatene viser tydelig at «ingen visdom ... kan stå seg mot Jehova». Det er «ingen visdom» i å gjøre noe som er i strid med det Jehova sier. – Ordsp 21:30.

⁵ Jehova hadde tillit til at noen mennesker, deriblant mange fine ungdommer, ville ønske å bli kjent med ham og tjene ham. (Sal 103:17, 18; 110:3) Han ser på de unge som tjener ham, som svært verdifulle. Er du en av dem? I så

fall har du fått mange «gode ting» fra Jehova som gir deg glede og lykke i livet. (**Les Salme 103:5**; Ordsp 10:22) Vi skal nå se på fire av disse gode tingene: åndelig mat, gode venner, mål det er verdt å jobbe mot, og ekte frihet.

JEHOVA GIR DEG ÅNDELIG MAT

⁶ I motsetning til dyrene har vi mennesker et åndelig behov, et behov for å bli kjent med vår Skaper. Det er bare Gud som kan dekke dette behovet. (Matt 4:4) Når du lytter oppmerksomt til ham, får du innsikt og visdom og blir lykkelig. «Lykkelige er de som er klar over sitt åndelige behov», sa Jesus. (Matt 5:3) Gud dekker ditt åndelige behov ved hjelp av sitt Ord og all den åndelige maten han gir gjennom «den trofaste og kloke slave». (Matt 24:45) Og så variert og fin den maten er! – Jes 65:13, 14.

⁷ Den åndelige maten Gud gir, hjelper deg til å få visdom og til å utvikle tenkeevnen, noe som kan beskytte deg på mange måter. (**Les Ordspråkene 2:10–14.**) Disse egenskapene hjelper deg for eksempel til å se at mange vanlige oppfatninger ikke er riktige, blant annet de oppfatningene at det ikke finnes noen Skaper, og at penger og materielle ting er nøkkelen til lykke. De hjelper deg også til å stå imot urette ønsker og til å unngå vaner som vil skade deg. Så gjør det du kan for å få visdom og utvikle tenkeevnen. Da vil du gjøre deg egne erfaringer som overbeviser deg om at Jehova elsker deg og vil deg det aller beste. – Sal 34:8; Jes 48:17, 18.

3, 4. Hvilke konsekvenser fikk det at Adam og Eva fulgte et dårlig råd?

5. Hva hadde Jehova tillit til at noen mennesker ville gjøre, og fikk han rett?

6. Hvorfor bør du dekke ditt åndelige behov, og hvordan hjelper Jehova deg til å gjøre det?

7. Hva er noen av fordelene ved å ta til seg den åndelige maten Gud gir oss?

Jehova vil at vi skal
ha den beste slags
venner og sette oss
åndelige mål
(Se avsnittene 9–12)

⁸ Snart vil alle deler av Satans verden kollapse, og Jehova vil være den eneste som kan gi oss trygghet. Ja, den tiden kan komme da vi er helt avhengige av ham for å få vårt neste måltid! (Hab 3: 2, 12–19) Så det er viktig at du nå går inn for å få et nært forhold til din himmelske Far og styrker din tillit til ham. (2. Pet 2:9) Hvis du gjør det, vil du, uansett hva som skjer rundt deg, føle det på samme måte som salmisten David, som skrev: «Jeg har alltid Jehova for øye. Fordi han er ved min høyre side, skal jeg aldri vakle.» – Sal 16:8.

JEHOVA GIR DEG DEN BESTE SLAGS VENNER

⁹ Jehova hjelper oppriktige mennesker til å bli kjent med sannheten og lar dem bli en del av hans åndelige familie

8. Hvordan vil det være til hjelp for deg i framtiden at du går inn for å få et nært forhold til Gud nå?

9. (a) Hva sier Johannes 6:44 at Jehova gjør?
(b) Hva er helt spesielt med det å treffe Jehovas vitner som vi ikke kjenner fra før?

– han «drar» dem til seg. (**Les Johannes 6:44.**) Når du treffer en som ikke er i sannheten, hva vet du da om den personen hvis du ikke har truffet ham før? Du vet kanskje hva han heter, og du vet hvordan han ser ut, men bortsett fra det vet du sannsynligvis veldig lite. Det er helt annerledes når en du treffer for første gang, er en som kjenner og elsker Jehova. Selv om den personen skulle komme fra et annet land eller en annen kultur enn deg, vet du allerede mye om ham – og han om deg!

¹⁰ Når du treffer et annet vitne, vet du allerede at dere har de viktigste tingene til felles. Du vet at selv om dere skulle snakke forskjellig språk, snakker dere begge sannhetens 'rene språk'. (Sef 3:9) Det gjør at dere begge vet hva den andre tror, for eksempel om Gud og om framtiden, og hvilke moralnormer den andre følger. Og det er dette som er det viktigste å vite om en person, for disse tingene gir oss tillit til hverandre og hjelper

10, 11. Hva har vi som tilhører Jehovas folk, til felles, og hva gir dette oss?

oss til å bygge opp et godt og varig vennskap.

¹¹ Det er ingen overdrivelse å si at du som tjener Jehova, har de aller beste venner, og at du har venner i hele verden. Du har bare ikke truffet de fleste enda! Hvem andre enn Jehovas tjenere har fått en slik dyrebar gave?

JEHOVA HJELPER DEG TIL Å SETTE DEG GODE MÅL

¹² **Les Forkynneren 11:9 til 12:1.** Har du noen åndelige mål som du jobber mot? Kanskje du prøver å lese i Bibelen hver dag. Eller kanskje du går inn for å bli flinkere til å delta på møtene eller til å undervise på feltet. Hvordan føler du det når du ser at du gjør framskritt, eller når andre ser det og roser deg? Du får helt sikkert mestringsfølelse, og du blir glad. Og det har du all grunn til, ikke minst fordi du lar Guds vilje komme foran din egen, slik Jesus også gjorde. – Sal 40:8; Ordsp 27:11.

¹³ Når du fokuserer på åndelige mål, er du opptatt med noe som virkelig er givende og meningsfylt. Paulus skrev: «Stå fast og vær urokkelige, og ha alltid rikelig å gjøre i tjenesten for Herren. For dere vet at *deres arbeid i forbindelse med Herren ikke er forgjeves.*» (1. Kor 15: 58) De som derimot fokuserer på å gjøre karriere eller har andre ambisjoner som er vanlige i denne verden, lever i mange tilfeller et tomt liv, selv om de kanskje kan virke vellykket. (Luk 9:25) En som erfarte dette, og som vi kan lære av, var kong Salomo. – Rom 15:4.

¹⁴ Salomo, som var styrtrik og hadde

12. Hvilke fine åndelige mål kan du sette deg?

13. Hvorfor er det bedre å fokusere på tjenesten for Gud enn på verdslige mål?

14. Hva kan du lære av Salomos eksperiment?

stor makt, bestemte seg for å gjøre et eksperiment. Han sa til seg selv: «Jeg vil prøve med fornøyer og se om det fører til noe godt.» (Fork 2:1–10) Han bygde hus, anla hager og parker og gjorde alt han hadde lyst til. Hva følte han etterpå? Glede? Tilfredshet? Vi trenger ikke å gjette, for Salomo har latt oss få vite det. Han skrev: «Da jeg tenkte over alt det jeg hadde utrettet med mine hender, ... gikk det opp for meg at alt var meningsløst ... Det var ikke noe som var av virkelig verdi.» (Fork 2:11) Dette som Salomo lærte, var viktig. Vil du vise ved ditt liv at du har merket deg den konklusjonen han kom til?

¹⁵ Jehova vil at du skal slippe å lære ting av bitter erfaring. Du kan slippe dette hvis du er lydig mot ham og lar hans vilje komme først i livet. Dette krever riktignok tro, men du kommer *aldri* til å angre på de valgene du tar i livet på grunn av troen din. Og Jehova vil *aldri* glemme 'den kjærlighet du har vist mot hans navn'. (Hebr 6:10) Gå derfor inn for å bygge opp en sterk tro. Da vil du få se i ditt eget liv at din himmelske Far har ditt beste i tankene. – **Les Salme 32:8.**

GUD GIR DEG EKTE FRIHET

¹⁶ «Der Jehovas ånd er, der er det frihet», skrev Paulus. (2. Kor 3:17) Ja, Jehova elsker frihet, og han har skapt oss mennesker slik at vi også elsker frihet. Men han vil at vi skal bruke friheten vår på en ansvarsbevisst måte, for det vil være til beskyttelse for oss. Kanskje du kjenner noen unge som ser på pornografi, eller som begår seksuell umoral,

15. Hvorfor trenger du tro, og hva er fordelene ved å ha tro, ifølge Salme 32:8?

16. Hvorfor bør vi sette pris på den friheten vi har, og bruke den fornuftig?

driver med ekstremsport eller misbruker alkohol eller narkotika. Det kan godt være at de opplever noen øyeblikk med spenning eller nytelse. Men ofte betaler de en høy pris – kanskje de blir syke, blir avhengige eller til og med dør. (Gal 6: 7, 8) De tror kanskje at de er frie, men de lurer seg selv. – Tit 3:3.

¹⁷ Hvor mange kjenner du som har blitt syke *fordi* de har fulgt Bibelens normer? Det er tydelig at lydighet mot Jehova både er bra for helsen og gjør oss frie. (Sal 19:7–11) Og når du bruker friheten din fornuftig, det vil si innenfor rammene av Guds fullkomne lover og prinsipper, viser du både Gud og foreldrene dine at du kan bli betrodd større frihet. Ikke nok med det – Jehova lover at han med tiden skal gi sine trofaste tjenere den fantastiske friheten Bibelen omtaler som «Guds barns herlige frihet». – Rom 8:21.

¹⁸ Adam og Eva fikk en smak av denne friheten. Hvor mange forbud ga Gud dem da de var i Edens hage? Bare ett. De fikk vite at det var ett tre de ikke hadde lov til å spise av. (1. Mos 2:9, 17) Synes du Gud var for streng eller undertrykte dem ved å gi dem denne ene restriksjonen? Det gjør du sikkert ikke. Tenk til sammenligning på de utallige menneskelagde lovene som folk har vært nødt til å sette seg inn i og følge.

¹⁹ Jehova behandler sine tjenere på en veldig klok måte. I stedet for å gi oss uendelig mange lover lærer han oss tålmodig å følge kjærlighetens lov. Han læ-

rer oss å leve etter hans prinsipper og å hate det som er ondt. (Rom 12:9) I Bergprekenen viste Jesus til grunnleggende årsaker til at en person gjør noe som er galt. (Matt 5:27, 28) Og i den nye verden skal Jesus, som Konge i Guds rike, fortsette å lære oss hva som er rett og galt, slik at vi får akkurat samme syn som ham. (Hebr 1:9) Han skal også sørge for at vi blir fullkomne, både fysisk og mentalt. Du vil ikke lenger merke de forferdelige virkningene av synden – tenk på det! Da vil du endelig få den «herlige frihet» som Jehova har lovt deg.

²⁰ Vår frihet vil selvfølgelig aldri være uten grenser – vi må la kjærlighet til Gud og våre medmennesker styre det vi gjør. Når vi gjør det, etterligner vi Jehova. Selv om han har ubegrenset frihet, har han valgt å la kjærlighet styre alt han gjør, deriblant måten han behandler oss mennesker på. (1. Joh 4:7, 8) Så det er rimelig at vi vil oppleve størst mulig frihet bare når vi lar oss lede av kjærlighet.

²¹ Er du glad for alle de ‘gode tingene’ Jehova har gitt deg? (Sal 103:5) Som vi har sett, har han blant annet gitt deg mye åndelig mat, gode venner, mål det er verdt å jobbe mot, og ekte frihet. Du føler det sikkert på samme måte som David, som ifølge Salme 16:11 sa til Jehova: «Du gjør meg kjent med livets vei. Når jeg er nær deg, fylles jeg med glede. Ved din høyre hånd er det lykke for evig.» Den neste artikkelen tar for seg noen flere åndelige perler i Salme 16. De kaster mer lys over hva som fører til et virkelig lykkelig liv.

20. (a) Hvordan bruker Jehova sin frihet? (b) Hvordan kan du etterligne Jehova?

21. (a) Hva sa David om det han følte for Jehova? (b) Hva skal vi se på i den neste artikkelen?

17, 18. (a) Hvorfor kan vi si at det at vi er lydige mot Gud, gjør oss frie? (b) Hvordan var den friheten Adam og Eva hadde til å begynne med, sammenlignet med den friheten mennesker har i dag?

19. Hvordan blir vi lært opp til å bli frie mennesker?

Dere unge, dere kan ha et godt liv

«Du gjør meg kjent med livets vei.» – SAL 16:11.

SANGER: 133, 89

HVORDAN KAN SALME 16 HJELPE DEG TIL Å ...

gjøre Jehova til din «andel»?

velge bra venner og sette deg gode mål?

elske det som er godt,
og hate det som er ondt?

TONY, en tenåring som hadde vokst opp uten en far, brydde seg lite om skolen og tenkte på å droppe ut. I helgene var han som regel på kino eller sammen med venner. Han var ikke voldelig og brukte ikke narkotika, han bare følte at livet ikke hadde noen mening. Og han tvilte på at det finnes en Gud. Men så traff han et ektepar som var Jehovas vitner, og snakket med dem om tvilstankene og spørsmålene sine. De ga ham de to brosjyrene *Livets opprinnelse – fem spørsmål verdt å stille* og *Ble livet skapt?*

² Da paret snakket med Tony igjen, hadde han forandret holdning. Det var tydelig at han hadde studert brosjyrene grundig, for de var krøllete og hadde eselører. «Det må finnes en Gud», sa han. Han takket ja til et bibelstudium, og litt etter litt fikk han et nytt syn på livet. Og selv om han fram til da hadde gjort det dårlig på skolen, ble han en av de beste elevene på skolen sin. Rektor var imponert. «Du har gjort store forbedringer når det gjelder holdningen din og karakterene dine», sa han. «Er det fordi du har begynt å være sammen med Jehovas vitner?» Tony sa ja og fikk fortalt litt om det han trodde på.

1, 2. Hvordan viser tilfellet med Tony at det er mulig å gjøre forandringer i livet?

Han fullførte skolen, og nå er han pioner og menighetstjener. Han er også glad for at han nå har en kjærlig Far, Jehova. – Sal 68:5.

VÆR LYDIG MOT JEHOVA, OG DU VIL LYKKES I LIVET

³ Det Tony opplevde, minner oss om at Jehova er veldig interessert i dere unge. Han ønsker at dere skal få ekte suksess og et godt liv. Derfor gir han dere dette rådet: «Tenk på din Store Skaper mens du er ung.» (Fork 12:1) I dagens verden er det ikke alltid lett å leve på en måte som gleder Gud. Men det er på ingen måte umulig. Med Guds hjelp kan du klare det og lykkes i livet, ikke bare mens du er ung, men også gjennom hele voksenlivet. For å forstå dette bedre skal vi nå se på hva som hjalp israelittene til å innta det lovte land, og hva som gjorde at David vant over Goliat.

⁴ Da israelittene nærmet seg det lovte land, ga ikke Gud dem beskjed om å finpusse kampferdighetene sine eller øve på krig. (5. Mos 28:1, 2) Han sa i stedet at de måtte følge hans bud og stole på ham. (Jos 1:7–9) Sett fra et menneskelig synspunkt kan dette rådet ha virket ufornuftig. Men det var det beste rådet israelittene kunne ha fått, for Jehova ga sitt folk seier over kanaaneerne gang på gang. (Jos 24:11–13) Det krever tro å være lydig mot Gud, men en slik tro vil *alltid* gi gode resultater. Dette er like sant nå som det var den gangen.

⁵ Goliat var en mektig kriger som var 2,9 meter høy og var godt bevæpnet. (1. Sam 17:4–7) David, derimot, hadde bare en slynge og tro på sin Gud, Jehova.

3. Hvilket råd gir Jehova de unge?

4, 5. Hva kan vi lære av israelittenes erobring av Kanaan og av Davids seier over Goliat? (Se de første bildene i artikkelen.)

De som ikke hadde en slik sterk tro, syntes helt sikkert at David var tåpelig som ville kjempe mot Goliat. Men de tok helt feil! Det var Goliat som var tåpelig. – 1. Sam 17:48–51.

⁶ I den forrige artikkelen så vi på fire ting som bidrar til et godt og lykkelig liv: at vi dekker vårt åndelige behov, at vi skaffer oss venner som elsker Gud, at vi setter oss gode mål, og at vi setter pris på den friheten vi som tilhører Guds folk, har. Vi skal nå se litt nærmere på disse fire tingene i lys av noen prinsipper som vi finner i Salme 16.

DEKK DITT ÅNDELIGE BEHOV

⁷ Et åndelig menneske har tro på Gud og prøver å se ting slik han ser dem. En slik person vender seg til Gud for å få råd og veiledning og er bestemt på å være lydig mot ham. (1. Kor 2:12, 13) David er et godt eksempel på et åndelig menneske. Han sang: «Jehova er min andel, min tilmålte del og mitt beger.» (Sal 16:5) Ordene «Jehova er min andel» sikter blant annet til Davids gode forhold til Gud. David søkte tilflukt hos ham. (Sal 16:1) Hva førte det til? «Mitt innerste gleder seg», skrev han. Ja, det var ingenting som ga David mer glede enn hans fortrolige forhold til Gud. – **Les Salme 16:9, 11.**

⁸ Den gleden som David følte, er en glede som de som lar livet dreie seg om fornøyer og penger, ikke føler. (1. Tim 6:9, 10) En bror i Canada sier: «Ekte tilfredshet kommer ikke av det vi kan få ut av livet, men av det vi gir til ham

6. Hva skal vi nå se nærmere på?

7. (a) Hvordan vil du beskrive et åndelig menneske? (b) Hva mente David da han sa at Jehova var hans «andel», og hva følte han i den forbindelse?

8. Hva er noe av det som bidrar til et virkelig godt liv?

som alle gode gaver kommer fra, Jehova Gud.» (Jak 1:17) Ja, det å bygge opp tro på Jehova og tjene ham gir livet mening og fører til glede og tilfredshet. Hvordan kan du få en sterkere tro? Du må bruke tid sammen med Jehova, for å si det sånn. Det gjør du ved å lese hans Ord, betrakte hans skaperverk og tenke over hans egenskaper, for eksempel den kjærlighet han viser deg. – Rom 1:20; 5:8.

⁹ Noen ganger viser Gud oss sin kjærlighet ved å korrigere oss, slik en kjærlig far gjør. David var glad for at Jehova veiledet og korrigerte ham. Han sa: «Jeg vil lovprise Jehova, som har gitt meg veiledning. Også om natten blir jeg korrigert av mine innerste tanker.» (Sal 16:7) David mediterte over Guds tanker, gjorde dem til sine egne og lot dem forme ham. Når du gjør det samme, vil du i likhet med David bli mer glad i Gud og få et sterkere ønske om å være lydig mot ham. Du vil også bli åndelig moden. En søster som heter Christin, sier: «Når jeg gjør undersøkelser og mediterer over det jeg leser, føles det som om Jehova sørget for at dette ble skrevet til meg personlig!»

¹⁰ Det er ingen overdrivelse å si at du som et åndeligsinnet menneske også får en helt spesiell kunnskap og innsikt, for du vil kunne se verden og dens framtid slik Gud gjør. Hvorfor gir Gud deg slik kunnskap og innsikt? Han vil at du skal gjøre kloke prioriteringer i livet, ta gode valg og stole på at du kan få en god framtid! (**Les Jesaja 26:3.**) En bror i USA som heter Joshua, sier: «Når man holder seg nær til Jehova, kan man se alt i det rette perspektiv.» Det har han helt rett i. Og det gir stor glede og tilfredshet.

9. Hvordan kan du la Guds Ord forme deg?

10. Hvilke fordeler er det ved å være åndeligsinnet, ifølge Jesaja 26:3?

GÅ INN FOR Å FÅ EKTE VENNER

¹¹ **Les Salme 16:3.** David visste hvor han kunne finne ekte venner. Han sa at det var «til stor glede» for ham å være sammen med dem som elsket Jehova. Han omtalte dem som «hellige», for de var moralsk rene. En annen salmist som valgte slike venner, skrev: «Jeg er venn med alle som har ærefrykt for deg, og som følger dine befalinger.» (Sal 119:63) Som vi var inne på i den forrige artikkelen, kan også du finne mange ekte venner blant dem som tjener Jehova. Og de kan selvfølgelig være i forskjellig alder.

¹² David valgte ikke venner bare på sin egen alder. En av dem som var blant «de majestetiske», og som ble en nær venn av David, var Jonatan. Vennskapet mellom David og Jonatan er et av de vakreste vennskapene vi leser om i Bibelen. Men visste du at Jonatan var omkring 30 år eldre enn David? Hva var det som gjorde at de var så gode venner? Begge hadde sterk tro på Gud, de hadde respekt for hverandre, og de så hverandres gode egenskaper, deriblant det motet de begge viste i kamp mot Guds fiender. – 1. Sam 13:3; 14:13; 17:48–50; 18:1.

¹³ Akkurat som David og Jonatan har også vi «stor glede» av å ha venner som elsker Jehova og tror på ham. Kiera, som har tjent Gud i flere år, sier: «Jeg har fått venner fra hele verden – venner med veldig forskjellig bakgrunn og fra mange ulike kulturer.» Når du utvider vennekretsen din til å omfatte mange forskjel-

11. Hva sa David om hvor man kan finne ekte venner?

12. Hva var det som gjorde at David og Jonatan var så gode venner?

13. Hvordan kan du utvide vennekretsen din? Nevn et eksempel.

NOEN MÅL DU KAN SETTE DEG

- Få mer ut av bibellesningen
- Lære å starte samtaler i tjenesten
- Innvie deg til Jehova og bli døpt
- Bli menighetstjener
- Bli dyktigere til å undervise
- Starte et bibelstudium
- Bli hjelpepioner eller alminnelig pioner
- Tjene på Betel
- Lære et annet språk
- Tjene et sted der behovet er større
- Være med på Rikets salbygging eller nødhjelpsarbeid

lige vitner for Jehova, vil du tydelig se den forenende kraften som Guds Ord og Guds ånd har.

SETT DEG GODE MÅL

14 Les Salme 16:8. For David var det å tjene Gud det viktigste i livet. Du vil også kunne ha et godt og meningsfylt liv hvis du setter tjenesten for Jehova på førsteplassen og har ham i tankene når du setter deg mål. En bror som heter Steven, sier: «Å jobbe mot et mål og nå målet og så se tilbake på de framskrittene jeg har gjort, gir meg stor glede.» En ung bror fra Tyskland som nå tjener i et annet land, sier: «Når jeg blir gammel, har jeg ikke lyst til å se tilbake på livet mitt og se at alt jeg har gjort, bare har dreid seg om meg selv.» Vi håper at du tenker på samme måte. Hvis du gjør det, så bruk evnene dine til å gi ære til Gud og gjøre ting for andre. (Gal 6:10) Sett deg åndelige mål, og be Jehova hjelpe deg til å nå dem. Du kan være sikker på at han vil være glad

14. (a) Hva kan hjelpe deg til å sette deg gode mål i livet? (b) Hva sier noen unge om det å sette seg åndelige mål?

for å besvare slike bønner. – 1. Joh 3:22; 5:14, 15.

15 Hvilke mål kan du sette deg? Noen mål kan være å kommentere med egne ord på møtene, å bli pioner eller å begynne på Betel. Kanskje du kan prøve å lære deg et annet språk med tanke på å tjene i et fremmedspråklig distrikt. En ung heltidstjener som heter Barak, sier: «Å våkne hver morgen og vite at jeg bruker alle kreftene mine i tjenesten for Jehova, er en følelse som ikke noe annet kan gi.»

SETT PRIS PÅ DEN FRIHETEN GUD GIR DEG

16 Les Salme 16:2, 4. Som vi så i den forrige artikkelen, blir vi frie når vi lever etter Guds rettferdige lover og prinsipper, som hjelper oss til å elske det gode og hate det onde. (Am 5:15) David så på Jehova som sin «Kilde til alt godt». «Alt godt» innbefatter det som er moralsk

15. Hvilke mål kan du sette deg? (Se rammen «Noen mål du kan sette deg».)

16. Hvordan så David på Jehovas rettferdige normer, og hvorfor?

godt, det som stemmer med etiske idealer. David anstrengte seg for å etterligne Gud, å elske det som Gud ser på som godt. David lærte seg også å hate det som Gud ser på som ondt. Det innbefatter avgudsdyrkelse. De som driver med det, fornedrer seg selv og gir noen andre eller noe annet den æren som Jehova skulle hatt. – Jes 2:8, 9; Åp 4:11.

¹⁷ I bibelsk tid omfattet falsk tilbedelse ofte grov seksuell umoral. (Hos 4:13, 14) Den formen for tilbedelse appellerte til personer som var mest opptatt av sine egne lyster. Men det ga dem ikke varig lykke. Tvert imot! «De som følger andre guder, får mange sorger», sa David. Og de ofret til og med utallige barn! (Jes 57:5) Jehova hatet det grusomme de gjorde. (Jer 7:31) Hadde du levd på den tiden, ville du sikkert vært veldig takknemlig hvis foreldrene dine trodde på Jehova og var lydige mot ham.

¹⁸ På lignende måte er det i dag mange falske religioner som godtar seksuell umoral, deriblant homoseksuelle handlinger. Dette synet får kanskje folk til å føle at de er frie, men sluttresultatet av deres moralske «frihet» har egentlig ikke forandret seg siden bibelsk tid. (1. Kor 6: 18, 19) De «får mange sorger», som du kanskje har sett. Så du som er ung, hør på din himmelske Far. Vær fullstendig overbevist om at det er best for deg å være lydige mot ham. Husk at den midlertidige nytelsen som umoral eventuelt kan gi, på ingen måte er verdt de negative konsekvensene. (Gal 6:8) Joshua, som er sitert tidligere, sier: «Vi kan bruke friheten vår på en hvilken som helst måte vi har lyst til, men det lønner seg ikke å misbruke den.»

17, 18. (a) Hva la David merke til angående konsekvensene av falsk tilbedelse? (b) Hva kan gi «mange sorger» i vår tid?

¹⁹ Jesus sa til disiplene sine: «Hvis dere holder dere til mitt ord, er dere virkelig mine disipler, og dere skal kjenne sannheten, og sannheten skal frigjøre dere.» (Joh 8:31, 32) Denne friheten innbefatter frihet fra falsk religion, overtro og religiøs uvitenhet. Og den omfatter mer enn det. Som vi har sett, vil den til slutt innbefatte «Guds barns herlige frihet». (Rom 8:21) Du kan oppleve noe av den friheten allerede nå ved å 'holde deg til Kristi ord', det vil si følge det som Kristus har lært oss. Da vil du komme til å «kjenne sannheten» ved ikke bare å lære om den, men også ved å leve i samsvar med den.

²⁰ Dere unge, sett pris på den friheten Gud har gitt dere. Bruk den fornuftig. Det vil hjelpe dere til å ta valg som kan gi dere den beste framtid. Som en ung bror sier: «Det at du bruker friheten fornuftig mens du er ung, er til stor hjelp når du senere står overfor større avgjørelser, for eksempel når du skal finne en passende jobb, eller når du skal velge om du skal gifte deg eller vente med å gjøre det.»

²¹ I denne gamle verden er selv et såkalt godt liv i beste fall usikkert og kort. Vi vet ikke hva som kan skje i morgen. (Jak 4: 13, 14) Det er derfor fornuftig å holde seg på den veien som fører til «det virkelige liv» – det evige liv. (1. Tim 6:19) Gud tvinger oss naturligvis ikke til å gå på den veien. Valget er opp til hver enkelt av oss. Gjør Jehova til din «andel» ved hver dag å gå inn for å få et nærmere forhold til ham. Sett pris på de mange «gode ting» han har gitt deg. (Sal 103:5) Og stol på at han kan sørge for at livet ditt blir fylt med glede og lykke i all evighet! – Sal 16:11.

19, 20. Hva vil unge som tror på Jehova og er lydige mot ham, få oppleve?

21. Hvordan kan du oppnå «det virkelige liv»?

«Den rettferdige skal glede seg på grunn av Jehova»

DIANA er over 80 år gammel. Mannen hennes hadde Alzheimers sykdom og var på sykehjem i noen år før han døde. Hun har også opplevd å miste de to sønnene sine i døden, og selv har hun måttet kjempe mot brystkreft. Men når de som går i samme menighet som Diana, ser henne på møtene eller i felttjenesten, legger de merke til at hun alltid er glad.

John var reisende tilsynsmann i mer enn 43 år. Han elsket den formen for tjeneste – det var livet hans! Men han måtte slutte i reisetjenesten for å ta seg av en i familien som var syk, og nå tjener han i en lokal menighet. Når de som kjenner John fra tidligere, treffer ham på et stevne, synes de ikke at han har forandret seg i det hele tatt. Han utstråler fortsatt glede.

Hvordan klarer Diana og John å være glade? Hvordan er det mulig for en som har det tøft følelsesmessig og fysisk, å føle glede? Og hvordan kan en som ikke lenger har et privilegium han eller hun har satt stor pris på, fortsatt være lykkelig? Bibelen gir oss svaret.

Den sier: «Den rettferdige skal glede seg på grunn av Jehova.» (Sal 64:10) Vi kan forstå denne viktige sannheten bedre hvis vi vet hva som gir indre glede, og hva som ikke gir det.

GLEDE SOM ER MIDLERTIDIG

Enkelte ting gir nesten alltid glede. Et eksempel er når to som er forelsket, gifter seg. Eller hva med noen som blir foreldre, eller en som får et teokratisk privilegium? Slike ting gir glede, og det med rette, for alt dette er gaver fra Jehova. Det er han som har innstiftet ekteskapet, som har gitt oss muligheten til å få barn, og som gir oss oppgaver i sin organisasjon. – 1. Mos 2:18, 22; Sal 127:3; 1. Tim 3:1.

Men noe av det som gir oss glede, kan være midlertidig. En ektefelle kan dø eller være utro. (Esek 24:18; Hos 3:1) Noen sønner og døtre er ulydige mot foreldrene og mot Gud og blir kanskje ekskludert fra menigheten. Sønnene til Samuel, for eksempel, tjente ikke Jehova på en måte som han godkjente, og David fikk mange problemer i familien på grunn av sin synd med Batseba.

(1. Sam 8:1–3; 2. Sam 12:11) Slike ting fører til sorg og smerte, ikke til glede.

Når det gjelder tjenesteprivilegier, kan det være at dårlig helse, familieforpliktelser eller teokratiske forandringer gjør at vi ikke kan beholde en bestemt oppgave. Mange av dem som har opplevd slike forandringer, sier at de savner den gleden oppgaven ga dem.

Det er lett å se at slike grunner til glede kan være midlertidige. Men finnes det en annen form for glede, en glede som varer også når livet blir vanskelig? Svaret må være ja, for Samuel, David og andre mistet ikke gleden selv om de møtte prøvelser.

GLEDE SOM VARER

Jesus visste hva glede egentlig er. Bibelen forteller hvordan Jesus hadde det i himmelen før han kom til jorden. Det står at han 'hele tiden gledet seg foran Jehova'. (Ordsp 8:30) Men mens han levde her på jorden, møtte han flere store prøvelser. Likevel fant Jesus glede i å gjøre sin Fars vilje. (Joh 4:34) Hva med de siste, smertefulle timene han levde? Vi leser:

«På grunn av den gleden som lå foran ham, utholdt han smerten på en torturpæl.» (Hebr 12:2) Det vil derfor være fint å se nærmere på to ting Jesus sa om ekte glede.

En gang kom 70 disipler tilbake til Jesus etter et forkynnesoppdrag. De var glade fordi de hadde gjort kraftige gjerninger, til og med drevet ut demoner. Men Jesus sa til dem: «Gled dere ikke fordi åndene adlyder dere – gled dere fordi navnene deres er blitt innskrevet i himmelen.» (Luk 10:1–9, 17, 20) Ja, det å ha Jehovas godkjennelse var viktigere enn det å ha et spesielt tjenesteprivilegium. Jehova ville huske de trofaste disiplene – en enda større grunn til glede.

En annen gang talte Jesus til en folkemengde. Hans undervisning gjorde så stort inntrykk på en jødisk kvinne at hun sa at moren hans måtte være veldig lykkelig. Men Jesus korrigerer henne ved å si: «Nei, det er heller slik: Lykkelige er de som hører Guds ord og følger det!» (Luk 11:27, 28) Det er en god følelse å kunne være stolt av barna sine, men

Hva har hjulpet John til
å fortsette å føle dyp glede?

det som gir varig glede, er å være lydig mot Jehova og ha et godt forhold til ham.

Det å merke at man har Jehovas godkjennelse er nøkkelen til dyp indre glede. Prøvelser gir selvfølgelig ikke glede i seg selv, men de tar ikke bort vår følelse av å være godkjent av Jehova. Når vi fortsetter å være trofaste under prøvelser, er det tvert imot en seier som gjør at vår glede blir enda dypere. (Rom 5:3–5) Dessuten gir Jehova sin ånd til dem som stoler på ham, og glede er en del av åndens frukt. (Gal 5:22) Dette hjelper oss til å forstå hvorfor Salme 64:10 sier: «Den rettferdige skal glede seg på grunn av Jehova.»

Dette forklarer også hvorfor Diana og John, som er nevnt tidligere, bevarte gleden selv om de møtte vanskeligheter. Diana sier: «Jeg har søkt tilflukt hos Jehova, om trent som et barn gjør overfor en mor eller far.» Hvordan merker hun at hun har Guds godkjennelse? «Jeg føler at han har velsignet meg slik at jeg kan fortsette å forkynne regelmessig med et smil om munnen.» John forklarer hva som har hjulpet ham til å fortsette å være engasjert i forkynnelsen og til å bevare gleden etter at han sluttet i reisetjenesten: «I 1998 fikk jeg i oppdrag å undervise ved Tjenesteopplæringskolen, og fra da av har jeg studert mer enn jeg gjorde før.» Han snakker både for seg selv og sin kone når han sier: «Det at vi i årenes løp har vært innstilt på å gjøre det vi blir bedt om i tjenesten for Jehova, har gjort det lettere å godta denne forandringen. Vi angrer ikke på noe.»

Mange andre har også erfart sannheten i Salme 64:10. Et eksempel er et ektepar som hadde tjent over 30 år på Betel i USA. De fikk så i oppdrag å bli spesialpionerer i stedet. De sier åpent: «Det er naturlig å sørge når man mister noe man er veldig glad i», men de

legger til: «Man kan ikke sørge for bestandig.» Da de kom til sitt nye distrikt, engasjerte de seg med en gang i forkynnelsen sammen med menigheten. De sier også: «Vi nevnte noen helt konkrete ting i bønnene våre. Når vi opplevde at bønnene våre ble besvart, oppmuntret det oss og ga oss glede. Kort tid etter at vi kom, var det andre i menigheten som begynte som pionerer, og vi ble velsignet med to bibelstudier med interesserte som gjorde fine framskritt.»

‘DERE SKAL GLEDE DERE FOR EVIG’

Det er selvfølgelig ikke alltid lett å være glad, og livet vil gå opp og ned. Likevel har Jehova gitt oss de oppmuntrende ordene i Salme 64:10. Også når vi opplever nedturer, kan vi være sikre på at hvis vi fortsetter å være trofaste uansett hvilke forandringer vi opplever, kan vi ‘glede oss på grunn av Jehova’. Vi kan dessuten glede oss til den tiden da Jehovas løfte om «en ny himmel og en ny jord» blir oppfylt. Da vil ufullkommenhet være helt borte. Alle vil ‘juble og glede seg for evig’ over alt det Jehova gjør. – Jes 65:17, 18.

Tenk over hva dette vil innebære. Vi kommer til å ha fullkommen helse og våkne hver dag fulle av energi. Uansett hvilke følelsesmessige sår vi hadde tidligere, vil vi ikke lenger ha smertefulle minner om dem. Jehova forsikrer oss: «Det som var før, skal ikke lenger huskes, og det skal ikke stige opp i hjertet.» Når oppstandelsen finner sted, vil vi bli gjenforent med våre kjære. Utallige millioner vil føle det på samme måte som foreldrene til den tolv år gamle jenta som Jesus oppreiste fra døden: ‘De ble helt fra seg av glede.’ (Mark 5:42) Med tiden kommer alle som lever, til å være fullt ut «rettferdige», og i all evighet skal de «glede seg på grunn av Jehova».

VAKTTÅRNET OG VÅKN OPP! 2018

Angir det nummeret der hver artikkel står

STUDIEUTGAVEN AV VAKTTÅRNET

BIBELEN

Gjør det mer lærerikt og spennende å studere Bibelen, **juli**

FORSKJELLIG

Ble Moseloven fulgt når konflikter skulle avgjøres? **jan.**
 Han kunne hatt Guds godkjennelse (Rehabeam), **juni**
 Hvor mye er klokken? (bibelsk tid), **sep.**
 Stefanus bevarte roen da han ble forfulgt, **okt.**

JEHOVAS VITNER

1918 – for hundre år siden, **okt.**
 Dere eldre – Jehova verdsetter deres lojalitet, **sep.**
 En stor innhøstning! (Ukraina), **mai**
 Hva slags gave kan vi gi Jehova? (bidrag), **nov.**
 Møtt villig fram – Madagaskar, **jan.**
 Møtt villig fram – Myanmar, **juli**
 Offentlige foredrag gjør det gode budskap kjent (Irland), **feb.**
 Sannhetens første såkorn blir sådd (Portugal), **aug.**
 Utnevnte menn – lær av Timoteus, **apr.**

KRISTNES LIV OG OPPFØRSEL

«Den rettferdige skal glede seg på grunn av Jehova», **des.**
 En hilsen kan bety mye, **juni**
 Fred – hvordan kan du erfare det? **mai**
 Glede – en egenskap fra Gud, **feb.**
 Ha medfølelse med mennesker, **juli**
 Tålmodighet – utholdenhet med en hensikt, **aug.**
 Vennlighet – kommer til uttrykk i ord og handling, **nov.**

LIVSHISTORIER

Alt er mulig for Jehova (B. Berdibajev), **feb.**
 Bestemt på ikke å la hendene synke (M. Danyleyko), **aug.**
 En fattig begynnelse – en rik slutt (S. Herd), **mai**
 Jehova har aldri sviktet meg! (E. Bright), **mars**
 Jehova har rikt velsignet valget jeg tok (C. Molohan), **okt.**
 «Jehova har vært god» mot oss (J. Bockaert), **des.**
 Trøstet gjennom mine sorger og bekymringer (E. Bazely), **juni**

SPØRSMÅL FRA LESERNE

Hvem var de 'velgjørerne' Jesus snakket om? **nov.**
 Hvordan ble Paulus «rykket bort til den tredje himmel» og «til paradiset»? (2Kt 12:2–4), **des.**
 Hvorfor er det ikke tillatt å legge ut Jehovas vitners publikasjoner på nettet? **apr.**
 Hvorfor framstilles Paulus som skallet? **mars**
 Hvorfor har ordlyden i Salme 144:12–15 blitt justert? **apr.**
 Kreves det at det nedsettes et domsutvalg hvis et ugift par tilbringer natten sammen? **juli**

STUDIEARTIKLER

Allmektig og likevel omtenksom, **sep.**
 Bevar din indre fred når du opplever forandringer i livet, **okt.**
 Dere foreldre, hjelpere dere barna deres framover mot dåpen? **mars**
 Dere unge, dere kan ha et godt liv, **des.**
 Dere unge, fokuserer dere på åndelige mål? **apr.**
 Dere unge, Jehova ønsker at dere skal være lykkelige, **des.**
 Dere unge, stå imot Djevelen, **mai**
 De som er gavmilde, er lykkelige, **aug.**
 Etterlign Jehova – en Gud som gir oppmuntring, **apr.**
 Etterlign Jehova – vis andre omtanke, **sep.**
 Etterlign Noahs, Daniels og Jobs tro og lydlighet, **feb.**
 Fortsett å vise kjærlighet – det bygger opp, **sep.**
 Gjestfrihet – en verdifull og nødvendig egenskap, **mars**
 Gjør du Jehovas tanker til dine egne? **nov.**
 Gud korrigerer dem han elsker, **mars**
 Gå framover som et åndelig menneske! **feb.**
 «Han gir den trette kraft», **jan.**
 Har du alle fakta? **aug.**
 Ha respekt for «det som Gud har forent», **des.**
 Hva slags kjærlighet fører til ekte lykke? **jan.**
 Hva vil det si å være et åndelig menneske? **feb.**
 «Hvem er på Jehovas side?» **juli**
 Hvem former den måten du tenker på? **nov.**
 Hvem ønsker du anerkjennelse fra? **juli**
 Hvordan få ekte frihet? **apr.**
 Hvorfor gi til Ham som har alt? **jan.**
 Hvorfor vi «fortsetter å bære mye frukt», **mai**
 Hvor har du blikket rettet? **juli**
 Ikke døm etter det du ser, **aug.**
 «Jeg skal vandre i din sannhet», **nov.**
 Jehova elsker dem som «bærer frukt med utholdenhet», **mai**
 Kjenn din fiende, **mai**
 Kjenner du Jehova like godt som Noah, Daniel og Job gjorde? **feb.**

«Kjøp sannhet og selg den aldri», **nov.**
 La ditt lys skinne, til ære for Jehova, **juni**
 La oss oppmuntre hverandre – det er spesielt viktig nå! **apr.**
 Lykkelige er de som tjener 'den lykkelige Gud', **sep.**
 Lær andre sannheten, **okt.**
 Minnehøytiden og Guds folks enhet, **jan.**
 «Mitt rike er ikke en del av denne verden», **juni**
 «Nå vet dere dette – lykkelige er dere hvis dere gjør det», **sep.**
 Samarbeid med Jehova hver dag, **aug.**
 Se forskjellen på dem som tjener Jehova, og dem som ikke gjør det, **jan.**
 Si det som er sant, **okt.**
 Stol på Jehova og få evig liv! **nov.**
 Stol på vår aktive Leder, Kristus, **okt.**
 Ta imot korrigering og bli vis, **mars**
 Tjen Jehova, frihetens Gud, **apr.**
 Tren opp din samvittighet ved hjelp av Guds lover og prinsipper, **juni**
 Vi må alle være ett, slik Jehova og Jesus er ett, **juni**
 «Vi ses i paradiset!» **des.**
 Vi tilhører Jehova, **juli**
 Å bli døpt – et krav til de kristne, **mars**

DEN OFFENTLIGE UTGAVEN AV VAKTTÅRNET

Bryr Gud seg om deg? **Nr. 3**
 Er Bibelen nyttig i dag? **Nr. 1**
 Hvordan vil framtiden bli? **Nr. 2**

VÅKN OPP!

Hjelp for dem som sørger **Nr. 3**
 Hva skal til for å bli lykkelig? **Nr. 1**
 Nøkler til et godt familieliv **Nr. 2**

